

UDSKRIFT
AF
HØJESTERETS ANKE- OG KÆREMÅLSUDVALGS DOMBOG

HØJESTERETS KENDELSE
afsagt onsdag den 12. februar 2014

Sag 313/2013

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Esben Roslev)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Retten i Holbæk den 1. oktober 2013 og af Østre Landsrets 2. afdeling den 2. oktober 2013. Procesbevillingsnævnet har den 10. december 2013 meddelt tilladelse til, at landsrettens kendelse indbringes for Højesteret.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Børge Dahl, Jens Peter Christensen og Hanne Schmidt.

Påstande

T har nedlagt påstand om, at landsrettens kendelse af 2. oktober 2013 underkendes, og at han bliver løsladt.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

T, som er født , blev anholdt den 3. juli 2013 og vare-tægtsfængslet samme dag som sigtet for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, jf. våbenlovens § 10, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 6, ved i perioden fra januar 2013 til den 3. juli 2013 på sin bopæl under særligt skærpende omstændigheder at have været i besid-

delse af 102,8 kilo sprængstof, 160 stk. detonatorer, 2 meter sprængsnor og 6 ruller sprængsnor.

T har bl.a. erkendt besiddelsen af sprængstof mv., som han godt ved, han ikke har tilladelse til at besidde, men har nægtet sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1.

I sagen er indhentet en udtalelse om farligheden af de fundne sprængstoffer dateret den 18. september 2013. I udtalelsen, der er udarbejdet af major XJ fra Ammunitionssrydningstjenesten, hedder det bl.a.:

”Farlighed

Den aktuelle mængde sprængstof (faste legemer og formbare legemer)... vil, såfremt det bringes til detonation samlet kræve en sikkerhedsafstand på 1000 meter for sprængstykker (fragmenter) og lufttryk (jf. militære sikkerhedsbestemmelser). Der har dog ikke været en umiddelbar fare for detonation på stedet, da der ikke er fundet detonatorer sammen med eksplosiverne. Men der er på adressen fundet alle de komponenter, der er nødvendige for at gennemføre en sprængning (tænd og sprængmidler).

En detonator vil, såfremt den bringes til detonation og er frit anbragt, kræve en sikkerhedsafstand på 50 meter. Såfremt en detonator sprænger i hånden på en person, vil hånden blive alvorligt skadet og flere fingre vil blive afrevet.

Konklusion

Detonator og sprængstof

Detonatorer og sprængstoffer har været opbevaret hver for sig... Så der har ikke umiddelbart været fare for en utilsigtet detonation af den samlet mængde. Det skal dog anføres..., at detonator og tændsnor er fundet klargjort og samlet klar til umiddelbar anvendelse.

Civile regler for transport af ammunition og sprængstoffer (ADR reglerne) foreskriver original emballage skal anvendes for, at forebygge utilsigtet antændelse samt, at detonatorer og sprængstoffer skal være fysisk adskilt og opbevaret i godkendte magasiner. I denne sag har der været fysisk adskillelse men ikke en godkendt opbevaring.

Ved ikke at anvende original emballage under opbevaring og transport, er der en forøget risiko for en utilsigtet antændelse af sprængstofferne.”

T har under sagen siddet varetægtsfængslet fra den 3. juli til den 27. august 2013, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 3, og igen fra den 4. september 2013, jf. retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1.

Anbringender

T har navnlig anført, at det ikke er stødende for retsfølelsen, at han er på fri fod, mens efterforskningen pågår. Han har samtlige tilladelser og opfylder samtlige uddannelsesmæssige krav til at håndtere sprængstoffer, som han lovligt kan købe, transportere og anvende. Han besad sprængstofferne, der skulle bortsprænges i øvelsesterræn for at hjælpe en afdød kollega. Han har ikke leveret sprængstof til andre eller haft odiose intentioner. Han har desuden ikke tilknytning til nogen kriminel gruppering. Han har tidligere under sagen været på fri fod i ca. 5 dage, indtil landsretten omgjorde byrettens kendelse af 27. august 2013, uden at det udløste sociale uroligheder eller offentlig forargelse. Det beviser, at en løsladelse ikke vil krænke retsfølelsen.

Det kan med farlighedsvurderingen af 18. september 2013 lægges til grund, at alt sprængstof har været opbevaret sikkert og forsvarligt, og at der ikke har været nogen fare for en utilsigtet hændelse. Det forhold, at sprængstofferne har været pakket i uoriginal emballage, forøger ikke risikoen for en utilsigtet antændelse.

Sammenholdes billederne taget på hans ejendom den 3. juli 2013 med billeder taget på ejendommen ved ransagningen den 23. august 2013, er der flere uoverensstemmelser. Det skaber en rimeligt begrundet tvivl om, hvad der blev fundet ved ransagningerne af hans ejendom. Det bestrides i det lys, at der på noget tidspunkt har ligget materiel frit fremme, som dermed ikke har været opbevaret forskriftsmæssigt. Det bestrides endvidere, at der har været en forhøjet tyveririsiko, fordi en anonym kilde har givet et tip om sprængstoffer på hans bopæl. Det var et tip fra samme kilde, der gav anledning til en yderligere ransagning af hans ejendom den 23. august 2013, hvor man ikke fandt yderligere sprængstoffer. Kilden har desuden først udtalt sig efter, at sagen blev offentligt kendt i medierne.

Rigsadvokaten har navnlig henvist til, at T har været i besiddelse af en usædvanlig stor mængde sprængstoffer og detonatorer på sin private bopæl. Særligt bemærkes, at detonator og sprængsnor er fundet klargjort og samlet klar til umiddelbar anvendelse. Der er tale om en fagkyndig person med massiv uddannelse inden for området, og det er ikke undskyldeligt, at han har besiddet sprængstof mv. på bopælen. Det støttes af vidneforklaringerne i sagen af daglig leder af områdedepotet, V chef for logistik-

sektionen, major V_1 ; seniorsergent V_2 og pensioneret materielforvalter, V_3 . Disse fire vidner har samstemmende forklaret, at det er i strid med hjemmeværnets regler og kutymer at opbevare sprængstoffer på bopælen. T har også selv forklaret, at han godt vidste, at han ikke måtte have sprængstoffer liggende derhjemme. Det er heller ikke en undskyldning, at T skulle gøre en tidligere kollega en tjeneste.

Den fundne mængde sprængstof på mere end 100 kilo er i sig selv egnet til at volde betydelig skade, såfremt sprængstoffet måtte blive detoneret. Mængden indebærer desuden en væsentlig risiko for tyveri, og det fremgår af sagen, at andre personer var bekendt med, at T havde våben og sprængstoffer liggende på sin bopæl.

Det er ikke afgørende, at T ikke har tilknytning til det kriminelle miljø. De fundne effekter har under alle omstændigheder en værdi på det kriminelle marked og kan være yderst farlige i de forkerte hænder. Det er heller ikke afgørende, at der ifølge den endelige farlighedsvurdering ikke har været umiddelbar fare for selvdetonation. Der har på T bopæl været alle nødvendige komponenter til at detonere sprængstofferne. Opbevaringen har ikke været forskriftsmæssig, hvilket har medført en øget risiko for utilsigtet antændelse.

Højesterets begrundelse og resultat

Overtrædelse af lovgivningen om våben og eksplosivstoffer ved under særligt skærpende omstændigheder at besidde eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, jf. straffelovens § 192 a, stk. 1, er en kriminalitet af en sådan art, at en straf i form af minimumsstraffen på 1 års fængsel som udgangspunkt vil være tilstrækkelig til at kunne danne grundlag for varetægtsfængsling ud fra hensynet til retshåndhævelsen efter retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1, jf. herved Højesterets kendelse af 8. september 2011 (UfR 2011 s. 3380).

Efter det oplyste om mængden og arten af de eksplosivstoffer sigtede efter sin forklaring som hjemmeværnsmand har taget med hjem og opbevaret på sin bopæl over længere tid – ca. 103 kilo sprængstof, 160 detonatorer, 2 meter sprængsnor og 6 ruller sprængsnor – i stedet for at aflevere dem på hjemmeværnets depoter, tiltræder Højesteret, at det forhold, der er rejst sig-

telse for, er af en sådan grovhed, at hensynet til retshåndhævelsen kræver, at sigtede ikke er på fri fod.

Da varetægtsfængslingen, der nu har haft en varighed af ca. 7 måneder, heller ikke findes at stå i misforhold til den straf, som sigtede må forventes at blive idømt, hvis han findes skyldig, jf. retsplejelovens § 762, stk. 3, stadfæster Højesteret landsrettens kendelse om fængsling af sigtede.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse stadfæstes.

--oo0oo--

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Højesteret, den 12. februar 2014

Anja Mark Nielsen
kontorfuldmægtig

S2900000- HJS

**UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS RETSBOG**

Det forbydes offentligt at gengive sigtedes navn, stilling eller bopæl eller på anden måde offentliggøre hans identitet.

Den 2. oktober 2013 holdt Østre Landsret møde i retsbygningen, Bredgade 59, København.

Som dommere fungerede landsdommerne Hedegaard Madsen, K. Wiingaard og Søren Horsbøl Jensen (kst.), førstnævnte som rettens formand.

Som protokolfører fungerede kontorfuldmægtig Hanne J. Sørensen.

Der foretoges

2. afd. nr. S-2900-13:
Anklagemyndigheden
mod

(cpr.nr.
(advokat Esben Roslev, besk.)

Ingen var indkaldt eller mødt.

Der fremlagdes udskrift af retsbogen fra Holbæk Ret (60-1789/2013) med bilag, samt kæreskrift af 1. oktober 2013 fra anklagemyndigheden og kæresvarskrift af 1. oktober samt yderligere brev af 2. oktober 2013 fra forsvareren.

Ved byrettens kendelse af 1. oktober 2013 blev det bestemt, at den pågældende skulle løslades.

Anklagemyndigheden har kæret denne kendelse med påstand om fortsat varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1.

Der er tillagt kæren opsættende virkning.

Efter votering afsagdes

k e n d e l s e :

Henset til mængden af det fundne sprængstof m.v. og til den straf, sigtede kan forventes idømt, finder landsretten, at betingelserne for varetægtsfængsling efter retsplejeloven § 762, stk. 2, nr. 1, fortsat er opfyldt.

T h i b e s t e m m e s :

Byrettens kendelse ændres, således at T fortsat skal være varetægtsfængslet.

Fristen for frihedsberøvelsen fastsættes til udløb den 29. oktober 2013.

Sagen sluttet.

Retten hævet.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 2/10-13

Anker Christensen

Udskrift af retsbogen

Den 1. oktober 2013 kl. 10.45 blev retten sat af dommer Marianne T. Øllgaard.

Retsmødet var offentligt.

Rettens nr. 60-1789/2013
Politiets nr. 1200-83990-01512-13

Anklagemyndigheden
mod

T
cpr-nummer

Navneforbud

Fristforlængelse

Anklager Camilla Meding var mødt for anklagemyndigheden og fremlagde anmodning om fristforlængelse med bilag.

Advokat Esben Roslev v/advokat Gitte Espensen var mødt som beskikket forsvarer.

Sigtede blev fremstillet.

Anklageren redegjorde for sagen og anmodede om, at fængslingsfristen forlænges i 4 uger på det hidtidige grundlag, jf. retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1, som fastslået ved Østre Landsrets kendelse af 29. august 2013. Grundlaget er fortsat til stede. Anklageren henviste til, at endelig farlighedserklæring fremkom i går eftermiddag kl. 15. Alene konklusionens 1. afsnit er ændret i forhold til den foreløbige erklæring som følge af en fejlagtig tekst i ransagningsrapporten. Forholdet er fortsat omfattet af straffelovens § 192 a som følge af den fundne mængde sprængstof og detonatorer, som er opbevaret på samme adresse, jf. U 2009.264 Ø. Der er ikke grundlag for alene at anse forholdet for omfattet af våbenloven. Sigtede er endvidere sigtet for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, idet der er fundet 4 ulovlige våben, heraf 2 isat ammunition, hvilket dog ikke er en del af fængslingsgrundlaget. Endvidere er der fundet våben med våbentilladelse og våben omfattet af våbenloven. Sagen er i store træk færdigefterforsket. Tiltalspørgsmålet skal forelægges Statsadvokaten, da det er anklagemyndighedens umiddelbare vurdering, at sagen skal for nævningeting. Det vil ikke kunne være afgjort inden for de næste 14 dage.

Forsvareren protesterede mod fortsat varetægtsfængsling og påstod sigtede

løsladt. Forsvareren henviste til de synspunkter, forsvareren gjorde gældende i retsmøde den 27. august 2013, herunder den nævnte artikel i TfK 2010.313 og indholdet af Rigsadvokatens meddelelse 6/2005. Det bestrides ikke, at der er en særligt bestyrket mistanke, men hensynene til retshåndhævelsen kræver ikke, at sigtede ikke er på fri fod. I forhold til Østre Landsrets kendelse er grundlaget ændret, idet der nu foreligger dokumentation for, at det ikke var farligt. Hertil kommer, at sigtede hele vejen igennem har samarbejdet, og at sigtedes oplysninger er bestyrket af sagens øvrige oplysninger. Den planlagte skydeøvelse for sprængning af det indsamlede sprængstof skal foregå i den kommende weekend, og sigtede skulle have været leder heraf. Det er den årlige øvelse, sigtede tidligere har forklaret om. Sigtede har ikke overdraget materiel eller solgt heraf.

Sigtede havde lejlighed til at udtale sig. Farligheden er med den endelige rapport nedgjort. Det opbevarede var ikke farligt uden detonatorer. Han vidste, at der ikke kunne ske noget. Hver efterår bortsprang han materielrester hidrørende fra afdøde hjemmeværnsmedlemmers besiddelser eller indleverede effekter. Den årlige sprængning finder sted i næste weekend. Han opbevarede sprængstofferne for at hjælpe sin chef af sikkerhedsmæssige grunde og for at hindre spredning. Sprængstofferne var opbevaret aflåst i et skab. De forefundne 4 detonatorer klargjort med tændsnor blev brugt til at fjerne muldvarper på grunden.

Retten afsagde

Kendelse:

Der er fortsat som angivet i Østre Landsrets kendelse af 29. august d.å. særligt bestyrket mistanke om, at sigtede er skyldig i det påsigtede grundlag. Sigtede har været frihedsberøvet fra den 3. juli til den 27. august d.å. og igen fra den 4. september d.å. Efter indholdet af den nu foreliggende endelige farlighedserklæring, hvorefter der ikke umiddelbart har været fare for en utilsigtet detonation af den samlede mængde sprængstof, er der - uanset mængderne af fundet sprængstof mv. på sigtedes ejendom, og den straf, sigtede kan forventes idømt, hvis han findes skyldig - ikke længere grundlag for at fastslå, at forholdet samlet set er af en sådan grovhed, at hensynene til retshåndhævelsen fører til, at sigtede fortsat skal være varetægtsfængslet. Der er herunder lagt vægt på det oplyste om sigtedes ejendom, opbevaringsmåden og baggrunden for sigtedes besiddelse af materiellet. Der er endvidere lagt vægt på, at der ikke er oplysninger om, at sigtede har videreoverdraget materiel eller haft hensigt hertil, ligesom der ikke er oplysninger om, at sigtede skulle tilhøre kriminelle grupperinger eller have banderelationer.

Derfor bestemmes:

T i løslades.

Anklageren kærede kendelsen med påstand om fortsat varetægtsfængsling og anmodede om, at kæremålet blev tillagt opsættende virkning.

Forsvareren protesterede herimod.

Retten tillagde kæremålet opsættende virkning, således at sigtede skal være varetægtsfængslet under kæren, jf. retsplejelovens § 969, stk. 2.

Anklageren oplyste, at der vil blive indgivet kæreskrift. Forsvareren oplyste, at der vil blive indgivet kæresvarskrift.

Sagen sluttet.

Retten hævet kl. 11.15.

Marianne T. Øllgaard
dommer

/cbj

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEI I HOLBÆK, den 2. oktober 2013

Charlotte Jensen
kontorfuldmægtig

